

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของครูในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร นี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามครูอนุบาล จำนวน 317 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 290 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.48

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3 - 8)

ตอนที่ 2 การสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของครูอนุบาลตามการรับรู้ของตนเอง (ตารางที่ 10 - 17)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบ การสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของครูอนุบาล จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชาและประสบการณ์ในการสอน (ตารางที่ 18 - 20)

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอนุบาลเกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก จากคำถามปลายเปิดในรูปของความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ
อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	0.34
หญิง	289	99.66
อายุ		
20 - 29 ปี	95	32.76
30 - 39 ปี	149	51.38
40 - 49 ปี	37	12.76
50 ปีขึ้นไป	9	3.10
วุฒิทางการศึกษา		
ม.ศ. 3	16	5.52
ม.ศ. 5	12	4.13
ม. 6	4	1.38
อาชีวศึกษา	25	8.62
ป.กศ. ดัน หรือ พ.กศ.	31	10.69
ป.กศ. สูง หรือ พ.ม.	53	18.28
ปริญญาตรี	149	51.38

จากตารางที่ 3 พบว่าครูอนุบาลผู้ตอบสอบถามที่สอนนักเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร เกือบทั้งหมดเป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 99.66 ครูที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.38 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.10 ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.38 รองลงมาเป็นครูที่มีวุฒิ บ.กศ.สูง หรือ พ.ม. คิดเป็นร้อยละ 18.28

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชา และประสบการณ์ในการสอน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	141	48.62
ปริญญาตรี	149	51.38
สาขาวิชา		
การศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา	91	31.38
สาขาอื่น	199	68.62
ประสบการณ์ในการสอน		
ไม่เกิน 5 ปี	106	36.55
6 ปีขึ้นไป	184	63.45

จากตารางที่ 4 พบว่าครุอนุบาลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.38 สำหรับสาขาวิชา พบว่าครุอนุบาลที่ศึกษาสาขาอื่นซึ่งไม่ใช่การศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษามีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 68.62 และมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.45

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเขตต่างๆ ทั้ง 24
เขตของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	เขต	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ได้รับคืน	ร้อยละ
1	เขตดุสิต	22	22	100.00
2	เขตบางกะปิ	33	31	93.94
3	เขตบางเขน	40	40	100.00
4	เขตบางรัก	9	9	100.00
5	เขตปทุมวัน	5	5	100.00
6	เขตป้อมปราบ	3	3	100.00
7	เขตพญาไท	23	22	95.65
8	เขตพระโขนง	44	43	97.73
9	เขตพระนคร	7	5	71.43
10	เขตห้วยขวาง	11	9	81.82
11	เขตยานนาวา	25	24	96.00
12	เขตสัมพันธวงศ์	1	1	100.00
13	เขตมีนบุรี	3	3	100.00
14	เขตลาดกระบัง	2	2	100.00
15	เขตหนองจอก	1	1	100.00
16	เขตคลองสาน	9	7	77.78
17	เขตธนบุรี	11	8	72.73
18	เขตตลิ่งชัน	2	2	100.00
19	เขตบางขุนเทียน	11	8	72.73
20	เขตบางกอกใหญ่	5	3	60.00
21	เขตบางกอกน้อย	27	23	85.19
22	เขตภาษีเจริญ	13	10	76.92

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เขต	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ได้รับคืน	ร้อยละ
23	เขตราษฎร์บูรณะ	7	7	100.00
24	เขตหนองแขม	3	2	66.67
รวม		317	290	91.48

จากตารางที่ 5 พบว่าเขตที่ครูอนุบาลตอบแบบสอบถามส่งคืนจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ เขตดุสิต บางเขน บางรัก ปทุมวัน บ่อมปราบ สัมพันธวงศ์ มีนบุรี ลาดกระบัง หนองจอก คลิ่งชัน และราษฎร์บูรณะ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 97.73 ได้แก่ เขตพระโขนง ส่วนเขตที่ครูอนุบาลตอบแบบสอบถามส่งคืนจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.00 ได้แก่ เขตบางกอกใหญ่

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน่วยงานที่ให้การ
อบรม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานที่ให้การอบรม		
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	226	77.93
สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย	132	45.52
ชมรมไทย-อิสราเอล	98	33.79
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	91	31.38
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	12	4.14
สหพันธ์โรงเรียนราษฎร์	11	3.79

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูอนุบาลผู้ตอบแทนสอบถามจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.93 เข้ารับการอบรมที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 45.52 เข้ารับการอบรมที่สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยและจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.79 เข้ารับการอบรมที่สหพันธ์โรงเรียนราษฎร์

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม		
1	58	20.01
2	92	31.72
3	92	31.72
4	6	2.07
5	9	3.10
6	4	1.38
7	5	1.73
8	3	1.03
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	21	7.24
รวม	290	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าครูอนุบาลที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 2 หรือ 3 ครั้ง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.72 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 20.01 เข้ารับการอบรมครั้งเดียว และจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.03 เป็นครูที่เข้ารับการอบรม 8 ครั้ง ส่วนครูอนุบาลที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเลยมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.24

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายชื่อหนังสือที่ใช้
เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
รายชื่อหนังสือที่ใช้เป็นแนวทางใน การจัดกิจกรรม		
หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โครงการอนุบาล 3 ปี	256	88.28
หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	8	2.76
หนังสือคู่มือครูอนุบาล ของรองศาสตราจารย์ ลัดดา นิละมณี	112	38.62
หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โครงการอนุบาล 3 ปี และหนังสือคู่มือ ครูอนุบาล ของ รองศาสตราจารย์ ลัดดา นิละมณี	164	56.55

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โครงการอนุบาล 3 ปี และหนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	37	12.76

จากตารางที่ 8 พบว่าครูอนุบาลผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.28 ใช้หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โครงการ 3 ปี รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 56.55 ใช้หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และหนังสือคู่มือครูอนุบาล ของรองศาสตราจารย์ ลัดดา นิละมณี และจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.76 ใช้หนังสือแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะการจัดห้องเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดห้องเรียน		
แบบศูนย์การเรียน	126	43.45
แบบตั้งโต๊ะ เก้าอี้เป็นแถวตอนลึก	135	46.55
แบบผสมตั้งโต๊ะ เก้าอี้เป็นแถวตอนลึก และมีมุมต่างๆ ให้เด็กทำกิจกรรม	29	10.00
รวม	290	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูอนุบาลที่ตอบแบบสอบถามจัดห้องเรียนแบบตั้งโต๊ะ เก้าอี้เป็นแถวตอนลึก ร้อยละ 46.55 จัดแบบศูนย์การเรียน ร้อยละ 43.45 และจัดแบบผสมคือ ตั้งโต๊ะ เก้าอี้เป็นแถวตอนลึก และมีมุมต่างๆ ให้เด็กทำกิจกรรม ร้อยละ 10.00

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของครู
อนุบาลตามการรับรู้ของตนเอง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่
เด็ก ด้านความเอื้อเพื่อพ่อแม่

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูสนทนากับเด็ก (อาจาข้ออุปกรณ์ ประกอบการสนทนา เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) เกี่ยวกับความเอื้อเพื่อพ่อแม่ เช่น การช่วยเหลือเพื่อน แบ่ง ปันของเล่นแก่เพื่อน ฯลฯ พร้อมทั้ง แนะนำให้เด็กรู้จักผลัดเปลี่ยนแบ่งปัน กันเล่นไม่หวงของเล่นไว้คนเดียว ชักชวนให้เพื่อนเข้ามาเล่นด้วย ฯลฯ	4.24	0.637	มาก
2.	ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานหรือ เรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยว กับความเอื้อเพื่อพ่อแม่ แล้วสนทนา กับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	4.11	0.644	มาก
3.	ครูขีดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่องที่ ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความ เอื้อเพื่อพ่อแม่ แล้วสนทนากับเด็ก เกี่ยวกับเรื่องราวที่ขีดหุ่น และชัก ชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.33	1.00	น้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลงที่มีเนื้อร้อง เกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ ทำท่าทางประกอบ แล้วสนทนากับ เด็กเกี่ยวกับเนื้อเพลง และชักชวน ให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.97	0.74	มาก
5.	ครูสอนเด็กท่องคำคล้องจองที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยว กับเนื้อหาในบทกลอนนั้น และชัก ชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.55	0.96	มาก
6.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือ พิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุ การณ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มาอ่านหรือเล่า ให้เด็กฟัง สนทนาซักถามและ ชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.24	0.88	น้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7.	ครูสนทนากับเด็กก่อนอนุญาตให้ เด็กเล่นที่สนามเด็กเล่นหรืออัน ร่ม (ระเบียงห้อง ใต้ชายคา ศาลา) เกี่ยวกับการปฏิบัติการ ปฏิบัติตนในการเล่นกับเพื่อน เช่น ควรแบ่งปัน ผลัดเปลี่ยน แย่งกันเล่น ไม้รังแกกัน	4.35	0.73	มาก
8.	ครูจัดเกมการเล่นที่แบ่ง เด็ก ออกเป็นฝ่ายหรือกลุ่ม ซึ่งจะ ต้องช่วยเหลือกันในแต่ละฝ่าย หรือกลุ่มของตน เพื่อฝึกให้เด็ก มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.01	0.73	มาก
9.	ครูคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรม ของเด็กขณะเล่น เมื่อพบว่าเด็ก รังแกกัน หวงของเล่นหรือเล่น เครื่องเล่นสนามไว้คนเดียวไม่ ยอมให้เพื่อนเล่นด้วย ฯลฯ ครู จะเข้าไปตักเตือนและสอน มารยาทในการเล่นที่เด็กจะต้อง ให้โอกาสเพื่อนๆ ได้เล่นบ้างโดย การผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเล่น ฯลฯ และดูแลให้เด็กปฏิบัติตาม	4.44	0.54	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10.	ครูจัดกิจกรรมศิลปะประเภท ต่างๆ ให้เด็กทำช้อปกรรณ ร่วมกัน เพื่อฝึกให้เด็กมีความเอื้อ เพื่อเพื่อน รู้จักแบ่งปัน ผลัด เปลี่ยนกันทำช้อปกรรณ	4.21	0.73	มาก
11.	ครูจัดมุมหรือศูนย์การเรียนรู้ ต่างๆ เช่น มุมบล็อก มุม หนังสือ มุมดนตรี ฯลฯ ให้ เด็กเลือกเล่นอย่างอิสระ เพื่อฝึกและสร้างเสริมลักษณะ นิสัยความเอื้อเพื่อเพื่อน จากการแบ่งปันของเล่น การ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเล่น การช่วยเหลือกัน ฯลฯ	4.01	1.00	มาก
12.	เมื่อพบว่าเด็กแย่งของเล่น ไม่ยอมให้เพื่อนเล่นด้วย ฯลฯ ครูจะเข้าไปชักถามสาเหตุตัด เตือนและสอนมารยาทในการ เล่นร่วมกัน ซึ่งจะต้องแบ่งปัน ผลัดเปลี่ยนกันเล่น ฯลฯ และ ดูแลให้เด็กปฏิบัติตาม	4.30	0.61	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
13.	ครูจัดเกมการศึกษาวางไว้บน โต๊ะให้เด็กเล่นด้วยกัน แนะนำ วิธีเล่นและสอนให้เด็กเล่นร่วม กัน ไม่แย่งหรือหวงไว้เล่นคน เดียว	4.07	0.79	มาก
14.	ครูแสดงความพอใจด้วยการ ยิ้ม หรือการพูดคุยชมเชยเด็กที่ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่ง ปัน ชักชวนเพื่อนมาเล่นด้วย หรือช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับ บาดเจ็บจากการเล่น เช่น หกล้ม ฯลฯ	4.48	0.56	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก
ด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อยก
เว้นข้อ ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์ที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มาอ่านหรือเล่าให้เด็กฟัง สนทนาซักถามและชักชวนให้
เด็กนาบบปฏิบัติ และข้อ ครูเชิดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่อง
เกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่เชิดหุ่น และชัก
ชวนให้เด็กนาบบปฏิบัติ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.48 - 4.42 จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องการใช้สื่อหรืออุปกรณ์ แต่ใช้เพียงภาษาท่าทาง ได้แก่ การแสดงความพอใจหรือการชมเชย การดูแลและสังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่น และการสนทนากับเด็ก ส่วนกิจกรรมที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น กิจกรรมศิลปะ การเล่านิทาน เกมการศึกษา เกมการเล่น การเล่นตามมุมหรือศูนย์การ เรียนการสอนร้องเพลง และการสอนท่องคำคล้องจอง จะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.21 - 3.55

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก ด้าน ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูสนทนากับเด็ก (อาจาใช้อุปกรณ์ประกอบการสนทนา เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) เกี่ยวกับระเบียบของห้องเรียน เช่น เมื่อลุกจากเก้าอี้ควรเลื่อนเก้าอี้เข้าโต๊ะ ขณะเล่นไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่นำของเล่นหรือวัสดุอุปกรณ์ออกจากมุมหรือศูนย์การเรียนหรือโต๊ะกิจกรรมก่อนได้รับอนุญาตจากครู	4.47	0.61	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
2.	ครูสนทนากับเด็ก (อาจาใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) เกี่ยวกับการปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวัน โดยบอกเวลาที่เด็กต้องปฏิบัติแต่ละกิจกรรม เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักเวลาเล่น เวลารับประทานอาหาร เวลานอน ฯลฯ	4.22	0.72	มาก
3.	ครูชักชวนเด็กเก็บเครื่องใช้ส่วนตัวที่เรียบร้อยตามที่จัดไว้ ช่วยครูจัดวัสดุอุปกรณ์และของเล่นในห้องเรียนให้เป็นระเบียบและถูกต้องตามมุมหรือที่ที่ควรไว้ และชมเชยเด็กเพื่อเป็นกำลังใจและจูงใจให้เด็กปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	4.37	0.58	มาก
4.	ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานหรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่ กำหนดไว้ เมื่อเล่าจบสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวนิทานและชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	4.09	0.71	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5.	ครูขีดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่อง ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความ มีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่ กำหนดไว้ เมื่อขีดหุ่นจบ สนทนา กับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่ขีดและ ชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.52	0.95	มาก
6.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลงที่มีเนื้อร้อง เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย เคารพ กฎกติกาที่กำหนดไว้ และทำท่าทาง ประกอบเพลง สนทนากับเด็กเกี่ยว กับเนื้อเพลงและชักชวนให้เด็กนำไป ปฏิบัติ	3.93	0.73	มาก
7.	ครูสอนเด็กท่องคำคล้องจองที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับความมีระเบียบ วินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้ สนทนากับเด็กเกี่ยวกับบทกลอน และชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.68	0.80	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
8.	เพื่อฝึกให้เด็กอยู่ในระเบียบ ครูดกลงกับเด็กว่าหากเห็นครู ให้สัญญาณ เช่น ใช้นิ้วชี้แตะที่ ริมฝีปาก เด็กต้องไม่ส่งเสียง ดัง เมื่อครูตบมือเป็นจังหวะให้ เด็กทำตาม (เมื่อต้องการให้ เด็กหันมาสนใจ เงียบหรือเพื่อ เปลี่ยนกิจกรรม) กำหนดสัญญาณ "เคลื่อนไหว" และ "หยุด" โดย ฟังจากเครื่องเคาะจังหวะ เป็นต้น	4.05	0.84	มาก
9.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือ พิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุ การณ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความ มีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา มาอ่านหรือเล่าให้เด็กฟัง สนทนา ซักถามและชักชวนให้เด็กปฏิบัติตาม	3.30	0.88	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10.	ครูสนทนากับเด็กเพื่อตกลงเกี่ยวกับกติกาที่ควรปฏิบัติในการเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่น เกมการ เล่น หรือเล่นในร่มเช่นจะต้องรู้จักรอคอยตามลำดับก่อน-หลัง ไม่แย่งกันเล่น ฯลฯ และจะต้องคอยฟังสัญญาณจากครูด้วย เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลาเล่น จะต้องเลิกเล่นโดยเร็วพร้อมทั้งเก็บอุปกรณ์การเล่น (ถ้ามี) ล้างมือ ทำความสะอาดร่างกาย แล้วเข้าห้องเรียน	4.34	0.67	มาก
11.	ครูจัดเกมการเล่นที่เด็กได้ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตาม เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักทำตามกฎกติกาการเล่น เช่น เกมทำตามผู้นำ ฯลฯ	3.98	0.69	มาก
12	เมื่อพบว่าเด็กบางคนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือกติกาการเล่น ครูจะเข้าไปซักถามสาเหตุ ตักเตือน หรือแนะนำให้เด็กทราบถึงระเบียบหรือกติกาที่กำหนดไว้ และดูแลให้เด็กปฏิบัติตาม	4.17	0.68	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
13.	ครูแนะนำระเบียบหรือข้อตกลง เกี่ยวกับการเล่นตามมุมหรือทำ กิจกรรมต่างๆ เช่น ขณะเล่น หรือทำกิจกรรมไม่ส่งเสียงดัง รบกวนผู้อื่น ไม่นำของเล่นหรือ อุปกรณ์ออกจากมุมหรือโต๊ะกิจ กรรมก่อนได้รับอนุญาตจากครู เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลาเล่น ต้องหยุดเล่นและช่วยกันเก็บของ เล่นและอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย แล้วไปล้างมือ ทำความสะอาด ร่างกาย เป็นต้น	4.30	0.73	มาก
14.	ครูแนะนำระเบียบหรือข้อตกลง เกี่ยวกับกิจกรรมเล่นน้ำ เช่น ก่อนเล่นเด็กต้องสวม เสื้อกันน้ำ ไม่สาดน้ำใส่เพื่อน หรือเทลงพื้น เมื่อเลิกเล่นต้อง ถอดเสื้อกันน้ำแขวนไว้ที่เดิม เก็บอุปกรณ์ที่นำมาเล่นให้ เรียบร้อย	3.31	1.32	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
15.	ครูแนะนำระเบียบหรือข้อตกลง กับเด็กก่อนเล่นกิจกรรมเล่น ทราย เช่น ให้นำทรายมา ขยำปากัน เล่นภายในกระบะ ทรายเท่านั้น เมื่อเลิกเล่นต้อง ล้างมือ ร่างกายและอุปกรณ์ที่ นำไปเล่นทรายให้สะอาด เก็บ เข้าที่ให้เรียบร้อย	3.90	1.19	มาก
16.	ครูตกลงกับเด็กก่อนเล่นเกม การศึกษา เช่น ต้องหยิบออก มาเป็นชุดเมื่อเล่นเสร็จเก็บ เข้ากล่องให้เรียบร้อยนำไป ไว้ที่เดิม	4.23	0.78	มาก
17.	ครูจะเข้าไปซักถาม ตักเตือน และทบทวนระเบียบหรือข้อตกลง ให้เด็กทราบอีกครั้ง เมื่อพบ ว่าเด็กไม่ปฏิบัติตามระเบียบ และครูจะดูแลให้เด็กปฏิบัติตาม	4.28	0.62	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
18.	เมื่อเด็กปฏิบัติตามระเบียบ หรือข้อตกลงขณะ เล่นหรือทำ กิจกรรมต่างๆ ครูจะแสดง ความพอใจด้วยการยิ้ม กล่าว คำชมเชยเพื่อให้เด็กเกิดกำลัง ใจและเป็นแบบอย่างให้เด็กอื่นๆ ในห้องเรียนปฏิบัติตาม	4.46	0.58	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้เด็ก
ด้าน ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้ โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติ
อยู่ในระดับมากทุกข้อยกเว้น ข้อ ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ
หรือเหตุการณ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาอ่านหรือเล่า
ให้เด็กฟัง สนทนาซักถามและซักชวนให้เด็กปฏิบัติตาม และข้อ ครูแนะนำระเบียบ
หรือข้อตกลงเกี่ยวกับกิจกรรมเล่นน้ำ เช่น ก่อนเล่นเด็กต้องสวมเสื้อกันน้ำ ไม่สาด
น้ำใส่เพื่อนหรือเทลงพื้นเมื่อเลิกเล่นต้องถอดเสื้อกันน้ำแขนไว้ที่เดิม เก็บอุปกรณ์ที่
นำมาเล่นให้เรียบร้อย

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงตาม
ลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.47 -
4.37 จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์ แต่จะใช้เพียงภาษาท่า
ทาง ได้แก่ การสนทนากับเด็กเกี่ยวกับระเบียบของห้องเรียน การแสดงความพอใจ
หรือการชมเชย และการซักชวนให้เด็กเก็บเครื่องใช้ส่วนตัวตามที่จัดไว้ให้ ส่วน
กิจกรรมที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น การเล่น
ตามมุมหรือศูนย์การเรียนรู้ เกมการศึกษา การเล่านิทาน เกมการเล่น การสอน

ร้องเพลง การสอนท่องคำคล้องจอง และการขีดหุ่น ตามลำดับจะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.30 - 3.52

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก ด้าน ความรับผิดชอบ

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูสนทนากับเด็ก (อาจาข้อมูลประกอบ การสนทนา เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) อธิบายความหมายของการ มีความรับผิดชอบที่เด็กควรปฏิบัติ เช่น เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวได้ตรงตามของที่จัดให้ เก็บของเล่นเข้าที่ ได้เมื่อเลิกเล่นหรือหมดเวลาเล่น โดยครูไม่ต้องเตือน ฯลฯ	4.33	0.65	มาก
2.	ครูฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบโดยจัดเวลาให้เด็กปฏิบัติ เช่น รดน้ำต้นไม้ ทำอาหารสัตว์เลี้ยง จัดโต๊ะอาหาร (วางช้อนส้อม แก้วน้ำ ตามจำนวนเด็กในชั้นเรียน) หรือหน้าที่อื่นๆ ตามความสามารถที่เด็ก จะทำได้ ให้เด็กเลือกงานตามความพอใจ	3.09	1.25	น้อย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3.	ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานหรือ เรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยว กับความรับผิดชอบ แล้วสนทนากับ เด็กเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทานและ ชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.95	0.75	มาก
4.	ครูเชิดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่อง ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความ รับผิดชอบแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยว กับเรื่องราวที่เชิดหุ่น และประโยชน์ ของการมีความรับผิดชอบพร้อมทั้ง ชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.51	0.96	มาก
5.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลงที่มีเนื้อร้อง เกี่ยวกับความรับผิดชอบ เช่น เพลงเล่นแล้วเก็บ เพลงอย่าทิ้ง ฯลฯ และสนทนากับเด็กเกี่ยวกับ เนื้อเพลงชักชวนให้เด็กนำไป ปฏิบัติ	4.20	0.78	มาก
6.	ครูสอนให้เด็กท่องคำคล้องจอง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีความรับ ผิดชอบ แล้วสนทนากับเด็กชักชวน ให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.72	0.81	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบมาอ่านหรือเล่าให้เด็กๆ ฟังแล้วซักถามและซักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.32	0.88	น้อย
8.	ครูสนทนากับเด็กก่อนอนุญาตให้เล่นเกี่ยวกับความรับผิดชอบที่เด็กพึงปฏิบัติ เช่น เลิกเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลา เก็บอุปกรณ์ประกอบการเล่น (ถ้ามี) ล้างมือทำความสะอาดร่างกาย เดินเข้าห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ ฯลฯ	4.34	0.63	มาก
9.	ครูจัดเกมการเล่นที่ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ เช่น เกมหาสิ่งของ วิธีเล่น แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ครูบอกจำนวนสิ่งของที่ต้องไปหา กลุ่มใดได้ครบและมาถึงก่อนเป็นผู้ชนะ เป็นต้น หรือเกมอื่นๆ ที่ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ	3.82	0.77	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10.	ครูสังเกตรูปพฤติกรรมของเด็ก เมื่อได้ยืมสัญญาณหมดเวลาเล่น เกี่ยวกับความรับผิดชอบที่เด็ก ควรปฏิบัติ เช่น หยุดเล่นเมื่อ ได้ยืมสัญญาณ เก็บอุปกรณ์การ เล่น (ถ้ามี) ล้างมือ เดินเข้า ห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ ฯลฯ ครูจะชมเชยเด็กทุกครั้งเพื่อ เป็นแรงเสริมให้เด็กปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.59	มาก
11.	ครูจะเข้าไปซักถาม ตักเตือน และชี้แจง เมื่อพบว่าเด็กบาง คนยังเล่นอยู่ ไม่ช่วยเพื่อนเก็บ อุปกรณ์การเล่น (ถ้ามี) ฯลฯ เมื่อได้ยืมสัญญาณหมดเวลาเล่น และดูแลให้เด็กปฏิบัติตามข้อตัก ลง	4.21	0.66	มาก
12.	ครูสนทนากับเด็กก่อนอนุญาตให้เล่น หรือทำกิจกรรมว่าเด็กควรปฏิบัติ ตนอย่างไรจึงจะเป็นเด็กที่มีความ รับผิดชอบต่อสมควรได้รับคำชมเชย พร้อมทั้งชักชวนให้เด็กปฏิบัติ	4.27	0.60	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
13.	ครูเดือนและชักชวนให้เด็กเก็บ ของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย เมื่อ เลิกเล่นหรือหมดเวลาเล่น ทา กิจกรรมที่เด็กเลือกให้สำเร็จ แล้วจึง เล่นหรือทำกิจกรรมอื่นได้ ฯลฯ	4.35	0.61	มาก
14.	ครูฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรมต่างๆ หรือ เล่นตามมุมหรือโต๊ะกิจกรรม ที่ครูจัดให้เด็กเลือกเล่น เช่น รูปภาพที่ระบายสีไปฝั่งให้แต่ง รูปภาพหรือผลงานไปติดบอร์ด แสดงผลงาน รู้จักควบคุมตนเอง ไม่ส่งเสียงดังขณะ เล่นหรือทำ กิจกรรม ฯลฯ	4.07	0.78	มาก
15.	ครูซักถามสาเหตุ แนะนำและ ให้กำลังใจ เมื่อพบว่าเด็กบาง คนละทิ้งการเล่นเกมการศึกษา หรือกิจกรรมศิลปะที่เลือกเพราะ เล่นไม่เป็นหรือกิจกรรมนั้นยาก สำหรับเด็ก	3.95	0.78	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
16.	ครูสนทนากับเด็กยกย่องชม เชยเด็กที่มีความรับผิดชอบ เช่น เก็บเครื่องใช้ส่วนตัว ได้เองและถูกต้องตามที่จัด ไว้ เล่นแล้วเก็บของเล่น ทำ กิจกรรมได้สำเร็จโดยไม่ละทิ้ง ฯลฯ เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจ และเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.45	0.57	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก
ด้าน ความรับผิดชอบ โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อยกเว้น ข้อ
ครูฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ โดยจัดเวลาให้เด็กปฏิบัติ เช่น รดน้ำต้นไม้ ให้
อาหารสัตว์เลี้ยง จัดโต๊ะอาหาร (วางช้อม ส้อม แก้วน้ำ ตามจำนวนเด็กในชั้น
เรียน) หรือหน้าที่อื่นๆ ตามความสามารถที่เด็กจะทำได้ ให้เด็กเลือกงานตามความ
พอใจ และข้อ ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์
เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบมาอ่านหรือเล่าให้เด็กๆ ฟังแล้วซักถามและซักชวนให้
เด็กนำไปปฏิบัติ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงตาม
ลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.45 -
4.34 จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์ แต่ใช้เพียงภาษาท่าทาง
ได้แก่ การสนทนายกย่องชมเชยเด็กที่มีความรับผิดชอบ การเตือนและซักชวนให้เด็ก
เก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย และการสนทนากับเด็กก่อนอนุญาตให้เล่นเกี่ยวกับ

ความรับผิดชอบที่เด็กพึงปฏิบัติ ส่วนกิจกรรมที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น การสอนร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ การเล่นตามมุมหรือศูนย์การเรียนรู้ การเล่านิทาน เกมการเล่น การสอนท่องคำคล้องจอง และการขีดหุ่นตามลำดับจะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.20 - 3.51

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก คำน การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูฝึกให้เด็กพูดคำสุภาพ เช่น ครับ ค่ะ ฯลฯ และคำที่ควรใช้ ในโอกาสต่างๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ ขอบใจ ฯลฯ พร้อมทั้งซักถามให้เด็กได้ตอบ	4.71	0.49	มากที่สุด
2.	ครูจัดให้เด็กเล่นสมมติเพื่อฝึก การใช้คำ สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ ขอบใจ ครับ ค่ะ ฯลฯ โดยครูและเด็กช่วยกันคิดสถานการณ์ ที่เหมาะสมกับคำที่ควร นำไปใช้ เช่น เมื่อพบกันกล่าว คำ สวัสดี เมื่อเพื่อนแบ่งปัน ของเล่นให้ กล่าวคำ ขอบ ใจ ฯลฯ	4.21	0.69	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลงและ ทำท่าทางประกอบเพลงที่มี เนื้อร้องเกี่ยวกับการมีวาจา ไพเราะอ่อนหวาน เช่น เพลง สวัสดี เพลงขอโทษ ฯลฯ เพื่อ ให้เด็กจดจำการใช้คำสุภาพที่ เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.30	0.70	มาก
4.	ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทาน หรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่อง เกี่ยวกับการมีวาจาไพเราะอ่อน หวาน แล้วสนทนากับเด็กถึง ประโยชน์ของการมีวาจาไพเราะ อ่อนหวานและชักชวนให้เด็กนำไป ปฏิบัติ	4.21	0.66	มาก
5.	ครูขีดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือ เรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยว กับการมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่อง ราวที่ขีดหุ่นและประโยชน์ของ การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน พร้อมทั้งชักชวนให้เด็กนำไป ปฏิบัติ	3.65	0.99	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.	ครูสอนให้เด็กท่องคำคล้องจอง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้คำ สุภาพ และการมีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน แล้วสนทนากับเด็ก เกี่ยวกับบทกลอนที่ท่องและซัก ชวนให้เด็กปฏิบัติ	3.79	0.87	มาก
7.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือ พิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุ การณ์เกี่ยวกับการประกวด มารยาทหรือการมีวาจาไพเราะ อ่อนหวานมาอ่านหรือเล่าให้ เด็กๆ ฟัง แล้วสนทนากับเด็ก ซักถามให้เด็กแสดงความคิด เห็นและซักชวนให้เด็กเห็น คุณค่าของการมีวาจาไพเราะ อ่อนหวานและนำไปปฏิบัติ	3.37	0.88	น้อย
8.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างโดย ใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนหวานกับ เด็กอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.63	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
9.	ครูจัดให้เด็กเล่นสมมติหรือเกม การเล่นที่ต้องใช้บทสนทนาได้ ตอบกันเพื่อฝึกให้เด็กใช้คำสุภาพ	3.73	0.80	มาก
10.	ครูสังเกตเด็กขณะเล่นตามมุม หรือศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ หรือ ขณะทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับ การสนทนาของเด็ก หากพบว่า เด็กใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ สุภาพ ครูจะตักเตือนและแนะนำ ให้พูดคำที่สุภาพ	4.42	0.61	มาก
11.	ครูติดตามและสังเกตเด็กที่ใช้ภาษา ไม่ถูกต้องหรือไม่สุภาพ หลังจากครู ตักเตือนและแนะนำแล้วเด็กเปลี่ยน พฤติกรรมหรือไม่ ถ้าเด็กใช้ภาษา ถูกต้องหรือพูดสุภาพขึ้น ครูจะชม เชยเด็กเพื่อให้เกิดกำลังใจและ ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าเด็ก ยังใช้ภาษาไม่ถูกต้องหรือพูดไม่ สุภาพอยู่ ครูจะตักเตือนและย้ำ ให้พูดอย่างถูกต้อง	4.39	0.61	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
12.	ครูสนทนากับเด็กชมเชยเด็กที่มี กิริยาวาจาสุภาพอ่อนหวาน เพื่อ ให้กำลังใจแก่เด็กและเป็นแบบ อย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.54	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แกเด็ก
ด้าน การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คือ ข้อ ครูฝึกให้เด็กพูดคำสุภาพ เช่น ครับ ค่ะ ฯลฯ และคำที่ควรรู้ใช้ในโอกาส
ต่างๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ ขอบใจ ฯลฯ พร้อมทั้งชักถามให้เด็กโต้ตอบ
และข้อ ครูสนทนากับเด็กชมเชยเด็กที่มีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนหวาน เพื่อให้กำลังใจ
แก่เด็กและเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม และโดยเฉลี่ยครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมากที่สุดยกเว้นข้อ ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือ
เหตุการณ์เกี่ยวกับการประกวดมารยาทหรือการมีวาจาไพเราะอ่อนหวานมาอ่านหรือ
เล่าให้เด็กฟัง แล้วสนทนากับเด็กชักถามให้เด็กแสดงความคิดเห็นและชักชวนให้
เด็กเห็นคุณค่าของการมีวาจาไพเราะอ่อนหวานและนำไปปฏิบัติ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.43 - 4.39
จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่ออุปกรณ์ แต่ใช้เพียงภาษาท่าทาง ได้แก่
การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครู การสังเกตเด็กขณะเล่น การตักเตือนและแนะนำ
ส่วนกิจกรรมที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น กิจ
กรรมศิลปะ การเล่นตามมุมหรือศูนย์การเรียนรู้ การสอนร้องเพลง การเล่านิทาน
การสอนท่องคำคล้องจอง เกมการเล่น และการเชิดหุ่นตามลำดับ จะมีค่าเฉลี่ย
ที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.42 - 3.65

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่
เด็ก ด้าน การรักษาความปลอดภัยในการเล่น

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูสนทนากับเด็ก (อาจใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) แนะนำให้ทราบและปฏิบัติตามเกี่ยวกับการรู้จักเลือกเล่นในสถานที่ที่ปลอดภัย ได้แก่ บริเวณที่ได้รับอนุญาตจากครูหรือทางโรงเรียนเท่านั้น	4.36	0.73	มาก
2.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับอันตรายจากการเล่นไม่ถูกวิธีและความประมาท มาอ่านหรือเล่าให้เด็กๆ ฟัง ชักถามให้เด็กแสดงความคิดเห็นและแนะนำให้เด็กรู้จักระมัดระวังขณะเล่น	3.69	0.85	มาก
3.	ครูพาเด็กไปทัศนศึกษาที่สนามเด็กเล่นบริเวณโรงเรียน แนะนำให้เด็กทราบและปฏิบัติตามเกี่ยวกับการเล่นอย่างปลอดภัยและเล่นในบริเวณที่ครูอนุบาลเท่านั้น	4.13	0.77	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4.	ครูให้เด็กเล่นสมมติเพื่อฝึกการให้ ความช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบอุบัติเหตุ ขณะเล่น เช่น ช่วยประคอง เพื่อนแล้วพามาหาครู ฯลฯ	3.53	0.87	มาก
5.	ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานหรือ เรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยว กับการรักษาความปลอดภัยในการ เล่นแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่อง ราวในนิทาน และแนะนำให้เด็กรู้จัก จักระมัดระวังขณะเล่น	4.02	0.74	มาก
6.	ครูขีดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือ เรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่อง เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในการเล่น แล้วสนทนากับ เด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่ขีด หุ่น และแนะนำให้เด็กรู้จัก ระมัดระวังขณะเล่น	3.48	0.99	น้อย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลงที่มีเนื้อ ร้องเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในการเล่น แล้วสนทนากับเด็ก เกี่ยวกับเนื้อเพลงและแนะนำให้ เด็กรู้จักระมัดระวังขณะเล่น	3.97	0.79	มาก
8.	ครูสอนเด็กท่องคำคล้องจองที่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาความ ปลอดภัยในการเล่น แล้วสนทนา กับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาบทกลอน และชักชวนให้เด็กนำไปปฏิบัติ	3.64	0.93	มาก
9.	ครูอธิบายวิธีเล่นเครื่องเล่นสนาม แต่ละชนิด เช่น ชิงช้า ไม้สั่น ฯลฯ โดยให้เด็กสาธิตการเล่น ที่ถูกต้องและปลอดภัยให้เด็กๆ ดู ก่อนอนุญาตให้เด็กเล่นตามความ พอใจ	4.36	0.67	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10.	ครูคอยดูแลเด็กๆ ขณะเล่นเครื่อง เล่นสนาม เมื่อพบว่าเด็กเล่นไม่ ถูกวิธี หรืออาจเกิดอันตรายจาก การเล่น ครูจะเข้าไปตักเตือน และแนะนำวิธีเล่น มารยาทใน การเล่นแก่เด็กอีกครั้ง พร้อม ทั้งดูแลให้เด็กเล่นอย่างถูกวิธี และมีมารยาทในการเล่น รู้จัก รอคอย ผลัดเปลี่ยนกันเล่น ฯลฯ	4.57	0.56	มากที่สุด
11.	ครูสนทนากับเด็ก ยกย่องชมเชย เด็กที่เล่นด้วยความระมัดระวัง แนะนำหรือช่วยเหลือเพื่อนเกี่ยว กับการเล่น เตือนให้ระวังอันตราย ช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบอุบัติเหตุ ฯลฯ เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจและ เป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.32	0.60	มาก
12.	ครูแนะนำของเล่นและอุปกรณ์ที่ ใช้ประกอบการทำกิจกรรมศิลปะ ต่างๆ สาธิตการเล่นและการใช้ พร้อมทั้งชี้แจงถึงอันตรายที่อาจ เกิดแก่เด็กถ้าเล่นหรือใช้ไม่ถูก วิธีหรือด้วยความประมาท	4.34	0.64	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
13.	ครูสังเกตเด็กขณะ เล่นหรือทำ กิจกรรมศิลปะต่างๆ เกี่ยวกับ วิธีเล่นการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ถ้า พบว่าเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม ต่างๆ ด้วยความประมาทหรือ ไม่ถูกวิธีและอาจเกิดอันตราย ครูจะเข้าไปตักเตือนแนะนำให้ เล่นหรือใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี ทันทีและดูแลให้เด็กปฏิบัติตาม	4.40	0.62	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก
ด้าน การรักษาความปลอดภัยในการเล่น โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับ
มากที่สุด คือ ข้อ ครูคอยดูแลเด็กๆ ขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม เมื่อพบว่าเด็กเล่นไม่
ถูกวิธี หรืออาจเกิดอันตรายจากการเล่น ครูจะเข้าไปตักเตือนและแนะนำวิธีเล่น
มารยาทในการเล่นแก่เด็กอีกครั้ง พร้อมทั้งดูแลให้เด็กเล่นอย่างถูกวิธีและมีมารยาท
ในการเล่น รู้จักรอคอย ผลัดเปลี่ยนกันเล่น ฯลฯ และโดยเฉลี่ยครูอนุบาลปฏิบัติอยู่
ในระดับมากทุกข้อยกเว้น ข้อ ครูเช็ดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อ
เรื่องเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการเล่น แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่อง
ราวที่เช็ดหุ่น และแนะนำให้เด็กรู้จักระมัดระวังขณะเล่น

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.40 - 4.36 จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์ แต่ใช้เพียงภาษาท่าทางได้แก่ การสังเกตเด็กขณะเล่น การสนทนาและการอธิบายวิธีเล่นเครื่องเล่นสนาม ส่วนกิจกรรมที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น การเล่านิทาน การสอนร้องเพลง การสอนท่องคำคล้องจอง การอ่านหรือเล่าข่าว และการเล่นสมมติ ตามลำดับจะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.02 - 3.53

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้เด็ก ด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูเล่านิทานหรือเรื่องราวเกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหาแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทานหรือเรื่องที่เล่าให้เด็กแสดงความคิดเห็น เช่น ถ้าเป็นเด็กจะตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างไร	3.81	0.77	มาก
2.	ครูขีดหุ่นจากหนังสือนิทานหรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา แล้วสนทนากับเด็กให้เด็กแสดงความคิดเห็น เช่น ถ้าเป็นเด็กจะตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างไร	3.37	0.90	น้อย

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3.	ครูสอนให้เด็กร้องเพลง แล้วให้เด็กคิดทำทางประกอบเพลง หรือ ราชเครื่องดนตรี เครื่องเคาะ จังหวะ ท้าจังหวะตามทำนองเพลง	3.98	0.76	มาก
4.	ครูจัดกิจกรรม "อะไรเอ่ย" มาให้เด็กทายหรือให้เด็กเป็นผู้ทายให้เพื่อนๆ ช่วยกันตอบ เพื่อฝึกการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.96	0.75	มาก
5.	ครูจัดกิจกรรมมาให้เด็กฝึกการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา เช่น ให้เด็กแข่งขันจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะของสี รูปร่าง ขนาด จำนวน ฯลฯ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ฝึกการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.98	0.71	มาก
6.	ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์ หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา มาอ่านหรือเล่าให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กแสดงความคิดเห็นเพื่อฝึกการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.29	0.82	น้อย

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
7.	ครูตั้งคำถามให้เด็กคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหา เช่น ถ้าเด็กฯ กำลัง เล่นอยู่ได้ยินสัญญาณหมด เวลาเล่นเด็กจะทำอย่างไร ถ้า เครื่องเล่นสนามที่เด็กต้องการ เล่นแต่มีจำนวนเด็กเกินจำนวน เครื่องเล่น เด็กควรทำอย่าง ไร ฯลฯ	3.92	0.74	มาก
8.	ครูพาเด็กไปที่สนามเด็กเล่น ตั้งคำถามให้เด็กคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหา โดยตั้งคำถาม เกี่ยวกับการเล่นเครื่องเล่น สนามชนิดต่างๆ การปฏิบัติคน ขณะ เล่น การช่วยเหลือเพื่อน ที่ประสบอุบัติเหตุ ฯลฯ	3.70	0.74	มาก
9.	ครูจัดเกมการเล่น ซึ่งกติกากการ เล่นนั้นจะต้องใช้ความรวดเร็ว ในการคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหา เช่น เกมโยน-รับบอล เกมลิงชิง บอล ฯลฯ	3.91	0.74	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10.	ครูคอยดูแลสังเกตพฤติกรรมเด็ก ขณะเล่น เกี่ยวกับการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาในการเล่น ถ้า พบว่าเด็กไม่สามารถตัดสินใจหรือ แก้ปัญหาได้เอง ครูจะเข้าไปซัก ถามและแนะนำให้เด็กคิดเพื่อตัดสินใจ หรือแก้ปัญหานั้น.	4.09	0.69	มาก
11.	ครูให้เด็กเล่นอย่างอิสระหรือ เลือกทำกิจกรรมต่างๆ ตาม ความพอใจโดยครูไม่เข้าไป แนะนำจนเด็กรู้สึกขาดอิสระ และถูกครูควบคุม สนับสนุนและ ส่งเสริมให้เด็กคิดวิธีเล่น หรือ วิธีการทำ การใช้วัสดุอุปกรณ์ การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ขึ้น	4.02	0.76	มาก
12.	เมื่อเกิดปัญหาลในการเล่นหรือทำ กิจกรรมต่างๆ ครูจะให้เด็กคิดตัด สินใจ หรือแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ครูจะเข้าไปเมื่อเด็กขอร้องหรือ ขอความช่วยเหลือเท่านั้น โดยครู จะให้คำแนะนำหรือชี้แนวทางให้เด็ก คิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.98	0.64	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
13.	ครูแสดงความพอใจ ชมเชย เด็กที่คิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา ได้เอง เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจ และเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.29	0.59	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก
ด้าน การตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุก
ข้อ ยกเว้น ข้อ ครูนำข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่นๆ หรือเหตุการณ์ที่
เกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา มาอ่านหรือเล่าให้เด็กฟังแล้วให้เด็กแสดง
ความคิดเห็นเพื่อฝึกการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา และข้อ ครูขีดหุ่นจากหนังสือ
นิทานหรือเรื่องที่ครูแต่งขึ้น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา แล้ว
สนทนากับเด็กให้เด็กแสดงความคิดเห็น เช่น ถ้าเป็นเด็กจะตัดสินใจหรือแก้ปัญหา
อย่างไร

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของข้อที่ครูมีการสร้างเสริมอยู่ในระดับมากมาเรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย พบว่ากิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ อยู่ระหว่าง 4.29 - 4.09
จะเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่ออุปกรณ์ แต่ใช้เพียงภาษาท่าทาง ได้แก่การ
แสดงความพอใจหรือการชมเชย และการดูแลสังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่น ส่วน
กิจกรรมที่ครูอนุบาลต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นๆ เช่น กิจ
กรรมศิลปะ การเล่นตามมุมหรือศูนย์การเรียน การสอนร้องเพลง เกมการเล่น
และการเล่านิทาน ตามลำดับจะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่า คือ อยู่ระหว่าง 4.02 - 3.81

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก ด้าน ความเอื้อเพื่อเพื่อน ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้ ความรับผิดชอบ การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน การรักษาความปลอดภัยในการเล่น และการตัดสินใจและการแก้ปัญหา

ลำดับ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ก.	ความเอื้อเพื่อเพื่อน ครูแสดงความพอใจด้วยการยิ้ม หรือการพูดคุยชมเชยเด็กที่มีน้ำใจ เอื้อเพื่อเพื่อน แบ่งปันชักชวน เพื่อนมาเล่นด้วย หรือช่วยเหลือ เพื่อนที่ได้รับบาดเจ็บจากการเล่น เช่น หกล้ม ฯลฯ	4.48	0.56	มาก
ข.	ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกาที่กำหนดไว้ ครูสนทนากับเด็ก (อาจใช้อุปกรณ์ ประกอบการสนทนา เช่น หุ่นมือ ฯลฯ) เกี่ยวกับระเบียบของห้อง เรียน เช่น เมื่อลุกจากเก้าอี้ควร เลื่อนเก้าอี้ใต้โต๊ะ ขณะเล่นไม่ส่ง เสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่นำของเล่น หรือวัสดุอุปกรณ์ออกจากมุมหรือศูนย์ การเรียนหรือโต๊ะกิจกรรมก่อนได้ รับอนุญาตจากครู	4.47	0.61	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ค.	ความรับผิดชอบ			
	ครูสนทนากับเด็กยกย่องชมเชย เด็กที่มีความรับผิดชอบ เช่น เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวได้เองและ ถูกต้องตามที่จัดให้ เล่นแล้วเก็บ ของเล่น ทักษะกิจกรรมได้สำเร็จโดย ไม่ละทิ้ง ฯลฯ เพื่อให้เด็กเกิดกำลัง ใจและเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.45	0.57	มาก
ง.	การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน			
	ครูฝึกให้เด็กพูดคำสุภาพ เช่น ครับ ค่ะ ฯลฯ และคำที่ควรใช้ ในโอกาสต่างๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ ขอบใจ ฯลฯ พร้อมทั้งซักถามให้เด็กได้ตอบ	4.71	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จ.	การรักษาความปลอดภัยในการเล่น ครูคอยดูแลเด็กๆ ขณะเล่นเครื่อง เล่นสนาม เมื่อพบว่าเด็กเล่นไม่ ถูกวิธี หรืออาจเกิดอันตรายจาก การเล่น ครูจะเข้าไปตักเตือน และแนะนำวิธีเล่น มารยาทใน การเล่นแก่เด็กอีกครั้ง พร้อมทั้ง ดูแลให้เด็กเล่นอย่างถูกวิธีและมี มารยาทในการเล่น รู้จักรอคอย ผลัดเปลี่ยนกันเล่น ฯลฯ	4.57	0.56	มากที่สุด
ฉ.	การตัดสินใจและการแก้ปัญหา ครูแสดงความพอใจ ชมเชย เด็กที่คิด ตัดสินใจและแก้ปัญหา ได้เอง เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจ และเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตาม	4.29	0.59	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็ก ด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้ ความรับผิดชอบ การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน การรักษาความปลอดภัยในการเล่น และการตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยเฉลี่ยแล้วครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน ข้อ ครูฝึกให้เด็กพูดคำสุภาพ เช่น ครับ ค่ะ ฯลฯ และคำที่ควรใช้ในโอกาสต่างๆ เช่น สวัสดี ขอโทษ ขอขอบคุณ ขอบอจ ฯลฯ พร้อมทั้งซักถามให้เด็กได้ตอบ และด้านการรักษาความปลอดภัยในการเล่น ข้อ ครูคอยดูแล เด็กๆ ขณะเล่นเครื่องเล่นสนามเมื่อพบว่าเด็กเล่นไม่ถูกวิธี หรืออาจเกิดอันตรายจากการเล่น ครูจะเข้าไปตักเตือนและแนะนำวิธีเล่น มารยาทในการเล่นแก่เด็กอีกครั้ง พร้อมทั้งดูแลให้เด็กเล่นอย่างถูกวิธีและมีมารยาทในการเล่น รู้จักรอคอย ผลัดเปลี่ยนกันเล่น ฯลฯ และโดยเฉลี่ยครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งเมื่ออ่านค่าเฉลี่ยของด้านต่างๆ ที่อยู่ในระดับมากที่สุดมาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ข้อ ครูแสดงความพอใจด้วยการยิ้มหรือการพูดชมเชยเด็กที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน ซักชวนเพื่อนมาเล่นด้วย หรือช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับบาดเจ็บจากการเล่น เช่น หกล้ม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ ส่วนด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ข้อ ครูแสดงความพอใจ ชมเชยเด็กที่คิดตัดสินใจและแก้ปัญหาได้เอง เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจและเป็นแบบอย่างให้เพื่อนๆปฏิบัติตามมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ

เมื่อพิจารณาวิธีการที่ครูอนุบาลสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นให้แก่เด็กทั้ง 6 ด้าน แล้วจะพบว่าเป็นกิจกรรมประเภทที่ครูไม่ต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์เลย ใช้เพียงภาษาท่าทาง ได้แก่ การฝึกให้เด็กพูดคำสุภาพ การดูแลตักเตือนและแนะนำวิธีเล่น การแสดงความพอใจหรือการชมเชย และการสนทนาทั้งสิ้น ไม่มีกิจกรรมที่ครูอนุบาลต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อเลย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่
เด็กของครูอนุบาลตามการรับรู้ของตนเองจาแนกตามระดับการศึกษา
สาขาวิชา และประสบการณ์ในการสอน

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่น
ที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก ระหว่างครูอนุบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า
ปริญญาตรี กับครูอนุบาลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า
ปริญญาตรี

การสร้างเสริม ของครูอนุบาล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรีหรือสูงกว่า			ค่า t
	\bar{X}	S.D.	แปล	\bar{X}	S.D.	แปล	
			ความ			ความ	
ก. ความเอื้อเฟื้อพ่อแม่	3.99	0.49	มาก	4.03	0.42	มาก	-.88
ข. ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่ กำหนดไว้	3.99	0.45	มาก	4.08	0.41	มาก	-1.71
ค. ความรับผิดชอบ	4.23	0.54	มาก	4.29	0.42	มาก	-1.03
ง. การมีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน	4.10	0.48	มาก	4.18	0.43	มาก	-1.42
จ. การรักษาความปลอดภัย ในการเล่น	4.04	0.50	มาก	4.09	0.45	มาก	-.94
ฉ. การตัดสินใจและการ แก้ปัญหา	3.84	0.54	มาก	3.89	0.43	มาก	-.88

จากตารางที่ 17 พบว่าครูอนุบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และครูอนุบาลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้านให้แก่เด็กไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กระหว่างครูอนุบาลที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกับครูอนุบาลที่ไม่ได้ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การสร้างเสริม ของครูอนุบาล	สาขาการศึกษาปฐมวัย			สาขาวิชาอื่น			ค่า t
	\bar{X}	S.D.	แปล	\bar{X}	S.D.	แปล	
			ความ			ความ	
ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.06	0.43	มาก	3.99	0.46	มาก	-1.13
ข. ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่ กำหนดไว้	4.06	0.41	มาก	4.03	0.44	มาก	-0.42
ค. ความรับผิดชอบ	4.26	0.48	มาก	4.26	0.48	มาก	-0.11
ง. การมีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน	4.13	0.46	มาก	4.15	0.45	มาก	0.32
จ. การรักษาความปลอดภัย ในการเล่น	4.03	0.43	มาก	4.08	0.49	มาก	0.76
ฉ. การตัดสินใจและการ แก้ปัญหา	3.88	0.45	มาก	3.86	0.50	มาก	-0.30

จากตารางที่ 18 พบว่าครูอนุบาลที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และครูอนุบาลที่ไม่ได้ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้านให้แก่เด็กไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่
 พึงประสงค์ให้แก่เด็กระหว่างครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่
 เกิน 5 ปี กับครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ในการสอน 6 ปีขึ้นไป

การสร้างเสริม ของครูอนุบาล	ไม่เกิน 5 ปี			6 ปีขึ้นไป			ค่า t
	\bar{X}	S.D.	แปล	\bar{X}	S.D.	แปล	
			ความ			ความ	
ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.87	0.46	มาก	4.10	0.43	มาก	-4.23**
ข. ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่ กำหนดไว้	3.91	0.44	มาก	4.11	0.41	มาก	-3.95**
ค. ความรับผิดชอบ	4.13	0.47	มาก	4.33	0.48	มาก	-3.88**
ง. การมีวาจาไพเราะ อ่อนหวาน	4.09	0.41	มาก	4.17	0.48	มาก	-1.47
จ. การรักษาความปลอดภัย ในการเล่น	3.99	0.46	มาก	4.11	0.48	มาก	-2.01*
ฉ. การตัดสินใจและการ แก้ปัญหา	3.78	0.45	มาก	3.92	0.50	มาก	-2.45*

*P < .05

**P < .01

จากตารางที่ 19 พบว่าครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปี และครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ในการสอน 6 ปีขึ้นไป มีการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่กำหนดไว้ และความรับผิดชอบ และแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ด้านการรักษาความปลอดภัยในการเล่น และการตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ในการสอน 6 ปีขึ้นไปมีการสร้างเสริมมากกว่า

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอนุบาลเกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ครูอนุบาลมีต่อคำถามต่อไปนี้

1. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเล่นที่สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของท่านหรือไม่ เพราะอะไร (เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง)

กลุ่มที่มีปัญหา สรุปปัญหาโดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปหาความถี่น้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. ทางโรงเรียนเน้นการเรียนการสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้มากกว่าการจัดกิจกรรมการเล่น
2. เด็กมีจำนวนมากครูดูแลไม่ทั่วถึง เด็กบางคนได้รับการอบรมจากทางบ้านไม่ดี ทำให้เอาแต่ใจตนเอง ขาดระเบียบ ก้าวร้าว
3. สภาพห้องเรียนมีเนื้อที่จำกัด จัดมุมต่างๆ ไม่ได้
4. บริเวณสนามเด็กเล่นคับแคบ และพื้นสนามเป็นซีเมนต์อาจเป็นอันตรายแก่เด็ก จึงไม่ค่อยจัดกิจกรรมการเล่นให้เด็ก
5. ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเรียนหนังสือมากกว่าเล่น ครูจึงไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเล่นที่สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี

6. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับครูในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี ทำให้เด็กเกิดความสับสน เช่น ครูสอนให้เด็กรู้จักเข้าคิว รู้จักรอคอยแต่เมื่อผู้ปกครองพาเด็กไปซื้อขนมกลับให้ลูกแข่งคิวเพื่อจะได้เร็วๆ

กลุ่มที่ไม่มีปัญหา ได้เสนอเหตุผลที่ไม่เกิดปัญหาโดยเรียงลำดับเหตุผลจากความถี่มากที่สุดไปหาความถี่น้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. ก่อนอนุญาตให้เด็กเล่นหรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเล่นครูพูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับข้อตกลง ที่เด็กควรปฏิบัติ พร้อมทั้งสาธิตวิธีการเล่นจนเด็กเกิดความเข้าใจ
2. ครูเป็นผู้กำหนดให้เด็กเล่นของเล่นหรือเข้ากลุ่มแล้วเวียนไปจนครบ
3. ครูดูแลเด็กขณะเล่นเมื่อเกิดปัญหาจะเข้าไปซักถาม ชี้แจงวิธีการเล่นให้เด็กเข้าใจ
4. โรงเรียนมีบริเวณและอุปกรณ์ของเล่นมากเพียงพอกับจำนวนเด็ก
5. จัดมุมต่างๆ ไว้ให้เด็กเลือกตามความพอใจ แต่ละมุมจะมีตัวเลขบอกจำนวนผู้เล่น เมื่อเด็กนับกว่าจำนวนครบแล้ว ก็จะไม่เข้าจนกว่าจะว่าง โดยก่อนให้เด็กเล่นตามมุมต่างๆ ครูจะพูดถึงระเบียบ การปฏิบัติการเล่นตามมุมต่างๆ ให้เด็กเข้าใจ
6. ได้รับความรู้ในด้านการจัดกิจกรรมแก่เด็ก จาก รศ. ลัดดา นิลละมณี และได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากผู้บริหารโรงเรียน อีกทั้งโรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์และเครื่องเล่นจำนวนมากเพียงพอกับจำนวนเด็ก

2. ปัญหาเด็กอนุบาลรังแก กันส่วนหนึ่ง เนื่องจากแย่งหรือหวงของเล่น ท่านคิดว่าปัญหานี้เกิดจากปริมาณของเล่นและ เครื่องเล่นที่จัดให้แก่เด็กมีจำนวนน้อยเกินไป หรือเกิดจากการอบรมสั่งสอนและการจัดกิจกรรมการเล่นที่สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ที่ครูอนุบาลจัดให้แก่เด็กไม่สม่ำเสมอ

ครูอนุบาลได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหานี้ โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปหาความถี่น้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. เกิดจากการอบรมสั่งสอนของครูไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นครูควรอบรม แนะนำเด็กเกี่ยวกับวิธีเล่นร่วมกับผู้อื่น มารยาทในการเล่น เด็กจะได้ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

2. เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อ แม่ ผู้ปกครองที่ตามใจเด็กเมื่ออยากได้อะไรก็จะต้องได้ ทำให้เกิดการแย่งหรือรังแกกัน ครูกับผู้ปกครองต้องช่วยกันอบรมสั่งสอน

3. ปริมาณของเล่นไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก เป็นของเล่นที่เด็กชอบเล่น หรือของเล่นชิ้นใหม่ เด็กจึงแย่งกันเล่น

4. เกิดจากสาเหตุปริมาณของเล่น และเครื่องเล่นที่จัดให้แก่เด็กมีจำนวนน้อย และการอบรมสั่งสอนของครูไม่สม่ำเสมอ การแก้ไขต้องจัดของเล่นเครื่องเล่น ให้มีจำนวนมากได้สัดส่วนกับจำนวนเด็ก และควบคู่ไปกับการอบรมสั่งสอนวิธีเล่น และการปฏิบัติตนขณะเล่นกับเพื่อน เช่นมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบ เล่นแล้วเก็บ ฯลฯ

3. เพื่อให้การสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก ของครูอนุบาลประสบผลสำเร็จ ท่านคิดว่าครูอนุบาลควรมีวิธีการปลูกฝังให้เด็กเกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการเล่นได้อย่างไร

ครูอนุบาลได้เสนอความคิดเห็นและวิธีการปลูกฝังให้เด็กเกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการเล่น โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปหาความถี่น้อยที่สุดดังต่อไปนี้

1. ครูสนทนากับเด็กก่อนอนุญาตให้เด็กเล่นหรือทำกิจกรรมถึงวิธีการเล่นเครื่องเล่นหรือทำกิจกรรมนั้นๆ การรักษาความปลอดภัยพร้อมทั้งควบคุมดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

2. ครูปลูกฝังลักษณะนิสัยในการเล่นแก่เด็กเกี่ยวกับ การรอคอย ความมีระเบียบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความรับผิดชอบ เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีในขณะที่เล่นไม่รังแกหรือแย่งของเล่นกัน

3. ทำให้เด็กเล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่มบ่อยๆ เมื่อเกิดปัญหาขณะเล่นหรืออยู่ร่วมกัน ครูจะให้เหตุการณ์นั้นๆ อบรมสั่งสอนชี้แจงให้เด็กเห็นว่าสิ่งใดดีไม่ดี
4. ครูควรสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะเล่นร่วมกับเพื่อน ถ้าคนใดมีปัญหา ก็คิดหาวิธีแก้ไขเป็นรายบุคคล
5. เมื่อเด็กปฏิบัติตามการเล่นได้ตามที่ครูอบรมสั่งสอน ครูจะชมเชยหรือมอบรางวัลเล็กน้อยให้เพื่อเด็กอื่นจะได้ทำตาม
6. การจะสอนให้เด็กเกิดลักษณะนิสัยที่ดีได้นั้น ครูจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย
7. การแสดงความรักและเอาใจใส่ต่อเด็กอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เด็กรักและเชื่อฟังครู ฉะนั้นครูจะปลูกฝังลักษณะนิสัยอย่างไร เด็กจะทำตาม
8. ในการอบรมสั่งสอนเด็ก จะต้องพูดซ้ำๆ หลายครั้งหรือเกือบตลอดเวลาเมื่อเจอปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย